

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższem Dozwoleniem

IMPERATORA I MCEJ CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 1. LISTOPADA 1802. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 21. Października.

z Wiednia 27. Października.

Podpółkownik Wilczyński komendantem naznaczony Siewskiego regimentu muszkietyerów. Uwalniał się od służby na własną prośbę. Konnego półku Polskiego Podpółkownik Sawin z rangą Półkownika i mundurem; Major Głuski z rangą Podpółkownika; Leibkirassyerów J. J. M. Podpółkownik Tolbuchin z rangą Półkownika; zasiadający w Moskiewskim Depo Artyleryi Inżynierów Generał Major Tuczok z mundurem IMPERATOR Jmś raczył oświadczyć ukontentowanie Inspektorom General Lieutenantom, Baur i Langerou; iakoż Szefom regimentów Generalom: Essen z, Engelhardt r, Miloradowicz, Kozens, Ratiew, Półkownikowi Łaptiew, komendantom batalionowym, i Adjuutantom Cesarzewicza KONSTANTYNA, za doskonały porządek i szykowność na manewrach pod Dubnem. Smoleńskiego fadu cywilnego Prezydentem będzie Konsyliarz Rizer; Kałuskiego kryminalnego Stanu Konsyliarz Chalkionow; Ołoneckiego kryminalnego Stanu Konsyliarz Andronnikow.

Porządkiem potwierdzonym przez Imperatorową Jmś MARYA, w obecności Ober-Dyrektora Taynego Konsyliarza Demidowa, całej rady S. Petersburgskiej szkoły kupieckiej, i wielu gości, odprawio się publiczne doświadczenie postępku w naukach uczniów tejże szkoły; naprzód w 3 klassach pierwszych z historyi świętej, katechizmu, języka Rossyjskiego, Niemieckiego, Francuzkiego, arytmetyki, algebry, historyi, geografii, geometrii, języka Angielskiego; nakoniec w klassie 4 z nauki religii, naturalney historyi, algebry, geometrii, Angielskiego języka, fizyki, geografii kupieckiej, encyklopedyi, wiadomości handlowych, i buchhalteryi; trwał examen dni kilka; uczniowie odpowiadali z powszechnym przystoimym ukontentowaniem; i w krótkich mowach oświadczyli naczelną wdzięczność za opiekę i szczerobliwość JEY IMPERATORSKIEY MOSCI, i niewygasłą pamięć Fundatorowi tej szkoły. Zatem 8 uczniu kończących nauki ogłoszono kandydatami handlowemi; innym wielu rozdawano medale srebrne, księgi, estampy, i inne nagrody.

z Wilna z Listopada.

Kładniemy osnowę listu pisanego do redakcyi gazet przez Graffa Chodkiewicza w Gubernii Wołyńskiej mieszkającego: „D. 14 Października VS. 26. NS. o godzinie z południa prawie pierwszej, w Pekałowie dało się uczuć trzęsienie ziemi; trwało minut 5 blisko, zdało się iść z południa ku północy, broń wisząca na ścienie mało nie spadła; zachwiały się rozmaite sprzęty domowe; ludzie jednak będący na dziedzińcu nie czuli; wiatr był silny; niebo wypogodzone. W Beresteczku mieszkańcy domy opuścili; w Dubnie komin się zawalił; siedzący czuli wahanie podobne temu, iako się doświadcza na wodzie.

D. 24 u Dworu było wielkie zgromadzenie osob znaczniejszych, na którym znajdował się Cesszewicz W. X. KONSTANTYN. — W Presburgu za powrotem Arcy Xiążęcia Palatyna rozpoczęły się znowu czynności Seymowe; Stany z Magnatami roztrząsają teraz podane prośby o indygenat Węgierski — Zgaszone przez Józefa 2 ś p. w państwach Austryackich klasztory, zaczyna przywracać Franciszek 2y w dzień imienia jego 51 Benedyktynów uroczyscie objeli dzierżawę mieszkania dawniej swiego w S. Lambrecht w Styryi. — W Węgrzech ogłoszono edykt CesarSKI, zabraniający wydawania z bibliotek publicznych do czytania dzieł zakazanych, mianowicie Voltaira i Rousseau. — Gdy W. X. Rossyjski do naszej stolicy zmierzając, do Brana przybył z X. Esterhazy, stały w paradye wszyście regimenta, grała muzyka wojskowa, rozwinięto chorągwie; z fortecy Spielberg stokroć ognia dawano. Witali Xiążęcia Feld Marszałek Latour z Generalami, i osoby rządowe. Po obiedzie u Feld Marszałka, gdy opuścił miasto, paradowały regimenta, przeprowadzała kawaleria, grały działa.

W Ratisbonie Deputacya więkzością głosów przyjmując drugi projekt indemnizacyi, napisała *conclusum*. „Oświadczamy, powiada, Ministrom pośrednich Mocarstw, iż Deputacya dojrzała rozważyła ten projekt nowy. Oświadczają naprzód wdzięczność Mocarstwom pośrednim i postom onych, że sprawiedliwy wzgląd mieli na przełożenia i uwagi sobie podane względem projektu pierwszego. Uznają i poważa nie tylko za niary dobroczynne, i usilność tychże Mocarstw w przyspieszeniu dla Rzeczy pożądanego z porządkiem pokoju, ależ niezmordowaną Postów gorliwość i pracę w przyprowadzeniu do końca ważnej sprawy. A ponieważ wszystkie wątpliwości, iako Deputacya mieć jeszcze mogła, zniesione są przez oświadczenia posledniejsze, zatem bez trudności żadney przyjmuje projekt drugi. Stosownie do przepisów jego wszystko urządzić trzeba, i rzecz całą zamknąć w akcie iedyndym, który będzie oddany Ministrom pośrednich Mocarstw. To *conclusum* komunikujemy Pełnomocnikom CesarSKIemu, ażeby do niego przystąpił.

Do tego *Conclusum* nie wchodził poseł Czeski, owszem podał notę Deputacyi: „Dwie okoliczności w tém dziele zważyć trzeba; sprawiedliwość pretensyi W. X. Toskanii; kroki ugodliwe iako uczynił Dóm Austryacki. Francya traktat Lunewilski pisała, nie może więc robić żadnych umów z drugimi Mocarstwami, anież przepisywać projekt indemnizacyi, któryby się przeciwil pomienionemu traktatowi. Pośrednictwo nie nadaie prawa krzywdzenia; Deputacya więc projektu przyjąć nie może iako wywracającego traktat, którego mocą tu zasiadamy. W. X. Toskanii miał odebrać nagrodę zupełną, nie widzi iey w obu projektach. Dziwno iest Dworowi CesarSKIemu, że nasze przełożenia w niepamięć poszły, gdy na inne wzgląd miano.

Tu sama słusność naszą jest tarczą; Cesarz Jmć śmiało broni praw brata swóiego, i zanosi oświadczenie przeciw przyięciu drugiego projektu. Tęgo postępku żadne prawa i zwyczaje Rzeskie nieważnym uczynić nie zdołają; nie większość głosów, bo ta nie daje mocy Deputacyi wykraczać z przepisanych granic, ani nawet nieodmiennosc propozycyi od pośredników podanej, bo ta stosować się powinna do słusznosci, nie zaś słusznosc do nieodmiennosci; tu przyjaźń, a nie przemoc i siła miejsce mają. Próżny zarzut że ogół indemnizacyi nie wyrównywa pretensyom; gdyby tak było, naprzód uspokoić trzeba Xiążąt w traktacie wymienionych; później nagrodę dla wszystkich przeznaczoną zmniejszyć; czego w jednym i drugim projekcie nie zachowano. „

„Dwór Cesarski traktować nie przestał w Paryżu z rządem Francuzkim; warunki nasze bardzo umiarkowane dowodzą, że zgody szukamy. Poważając Mocarstwa pośrednicze, spodziewa się Cesarz Jmć znaleźć wzgląd u nich na prawa niezaparte brata swóiego; umiarkując zapewne projekt Deputacyi podany. Tym sposobem nie można Austryaków obwiniać o przewiókę. Przydać muszę, że niepotrzebny dziś zdać się pośpiech, możemy długo i doryzale roztrząsać ważne dzieło. Europa uspokojona; Rzesza wyroku czeka cierpliwie; Francya wiele korzyści otrzymawszy traktatem, nie już nie pragnie. Austrya innym Xiążętom nie zazdrości, że zyskały nagrodę; gotowa jest odstąpić większą pretensyi własnych półow, ułatwiając tyle trudności. Pozwoli miasto Palsau oderwać od reszty Biskupstwa, byleby W. X. Toskanii dano co innego. Każę wojska swoje z niego wyprowadzić, jeśli obowiąże się Elektor nie zabierać, dopóki nam sprawiedliwość nie będzie wymierzona. „

Od granic Szwaycarskich 22. Pazdziernika.

General Ney zostawiwszy armią pod Huningue, wyjechał do Genewy. Coraz więcej zgromadza się Francuzów; z Strasburga, Moguncyi etc. ciągną półbrygady, kawalerya, z artylleryą. Niepewni dotąd losu własnego Szwaycarowie, czekają co nakoniec postanowi Buonaparte. Słychać że Seym w Schwitz podał propozycyą, ażeby rząd z Lausanne do Berne powróciwszy, wziął dymissyą; interesu krain całego sprawować będą Deputaci z Seymu i rady Berneńskiej wybrani. Mówią niektórzy, że już Senatorowie, Landamman, Stathalterowie, Ministrowie, urząd złożyli. General Rapp d. 15. w Berne stanawszy zapewnił że wkrótce nastąpi ugoda; Generała Bachman i wielu Officerów jego zaprosił na obiad, d. 18. do Schwitz pospieszył; mylnie było doniesienie o powrocie jego do Paryża. Wszyscy składają teraz szarfy, kokardy podczas rewolucyi niedawno wzięte. Nowo zaciągły żołnierz, lud zbroyny, powrócił do domów. Kiedyśmy na rząd powstać, wielu znacznych Anglików ofiarowało się służyć w obozie; podziękowano za ochotę; dwóch jednak pod wiejskiem odzieniem zaciągnęło się do artylleryi. Osoby rządowe d. 18. z Lausanne do Berne wyjechały przy ogłosie armat. W Neufchatel ma być Kongres, na którym Postowie: Francuzki, Austriacki, Pruski ułożą interesu Szwaycarskie. Wojska z Cantonów Schaffhausen i Basel wysłane do obozu kontederatów, powracając do siebie, rozkazały odebrać ciągnąć do Thurgow, S. Gall. Zurich, dla przywrócenia spokojności; ponieważ strofinicy rządu wszystkiego sobie pozwalają. Reding przestał do Cantonów protestacyą, którą z nich każdy na wzór Seymu czynić powinien, jako nigdy dobrowolnie uznawać nie małą rządu wyganego i Konstytucyi jego. Lecz mieszczanie z wiesniakami nie zgadzają się w wielu rzeczach. Basel przyjąć nie chce załogi rządowej; w Schwitz Reding zatrzymuje pod chorągwią 800. żołnierza; ztąd pogłoska, że dziś Francuzi przez Huningue wkroczą do Szwaycarów. Pogrozki

Wice Prezydenta Melzi to sprawiły w Cantonach Włochom przyległych, że wszelka nowosc upadła; powrócili dawniejsi urzędnicy. W Cantonie Vaud zakazano na karę pieniężną obywateli, którzy w zamierzonym czasie nie przybyli do obozu.

z Paryża 19. Pazdziernika.

Smutna wiadomość przyszła o śmierci Xiążęcia Parmeńskiego. Królowa Etrusków płynąc do Barceliony, leczęśliwie córkę powiła. Do tego portu 30. Września zawinęła eskadra Hiszpańska niosąca następcę Tronu Dwóch Sycylii, i siostrę jego zaślubioną Xiążęcin Asturyi. — Do wojska nad granicą Szwaycarską zgromadzonego wysłano rozkazy nowe. Trudno przewidzieć, jakim sposobem ukończy się ten ważny interes. Pisma nasze wymawiają Anglikom, iż niepotrzebnie trwożą narody Europejskie. Tym czasem biegają odgłosy, że Konsul za wstawieniem się postronnych Mocarstw odmieni pierwsze układy. Rząd wygnany do Berne powróciwszy, ma być zgłoszony; Konstytucyą napilze w Paryżu Consulta; też zwołania i ustaw czekamy niecierpliwie. — Z dokładnego pokazało się rachunku, iż dzisiejsza ludność stolicy naszej wynosi dufsz 700. tysięcy; między którymi liczą 50. tysięcy cudzoziemców.

Minister wojenny Berthier podał Konsulom wiadomość o czynnościach Inżynierów i Geografów Departamentu swóiego. Naprzód ich Dyrektorem był General Clarke, po nim Andreolsy; dziś jest General Sanson. Podczas wojny która lat 9 trwała i 4. miesiące, ztoczyły armie Francuzkie 50. wielkich batalii, 734. mniejszych bitew, dobywały twierdz 59. Te wszystkie są zrysowane i opisane jak najdokładniej. Dalej wyraża Minister, co Inżynierowie już zrobili dla poprawienia Mappy Francuzkiej; iak zaczęta jest Szwabii, Bawaryi, Departamentów nowe nabytych, Włoska, Szwaycarska; S. Domingo, Louisiany; i wielu innych; iak wiele zebrali pism i pamiętników służących do objaśnienia wojen i dzieł narodowych; jakimi mappami z bogactwami codziennie archiwum wojenne zrobionemi przez się, albo też nabytemi za granicą.

Umarła w tej stolicy sławna Aktorka Chameroy; gdy ciało przyprawdzono do Kościoła S. Rocha; oświadczył Pleban, że iako exkomunikowany osoby, nie może być przyjęte do świątyni. Po długiej rozmowie na próżno, zwłoki zanesione do Kościoła drugiego. — D. 14. 20. tysięcy żołnierza manewrowało z ogniem pod murami naszej stolicy, kommanderował pierwszy Konsul, pełniąc obowiązki Wedza i Officyera. — General Brune wyjechał do Toulonu. — Z Nice do Genui kosztem rządu Francuzkiego będzie zrobiona droga wygodna. — Szkołę artylleryi i inżynierów dotąd w Chalons i Metz rozdwoioną, złączył w jedno Buonaparte, funduszem na nauki, doświadczenia opatrzył, i w Metz osadził.

D. 22. Przypadek zdarzony w Kościele S. Rocha, sposobem następującym donoszą pisma rządowe: „Pleban S. Rocha, podobno nieprzytomny sobie, modlić się nie chciał za zmarłą Aktorkę Chameroy, i ciało przyjąć do Kościoła. Kolega jego rozsądny człowiek znając dobrze moralność ewangeliczną przyjął w Kościele S. Tomasz, gdzie odprawiło się zwyczajnym porządkiem nabożeństwo. Arcybiskup Paryski pierwsiemu nakazał trzy miesięczne rekolekcy, ażeby tam przypomniat, że Jezus Chrystus modlić się nakazuje nawet za nieprzyjaciół; długie rozmyślanie da poznać Plebanowi obowiązki jego; i nauczyć, że niektóre żywota zabobonne; długością jedynie czasu upoważnione, w nieoświeconym wieku przyjęte, krzywdę czynią świętej religii, zniesione są

konkordatem Oycą S; zakazane prawem krajowym d. 18. germinal. ;;

Pierwszy Konsul przywódcą do skutku prawo o edukacji publicznej, postanowił już Lycea niektóre, i do urzędzenia onych wyznaczyć osoby nauką zalecone, w Bruxelles, Lyon, Moulins, Marseille, Douai. Collegia dawniej ufundowane dla Irlandczyków i Szkotów w Toulouse, Bordeaux, Nantes, Douai, Lille, Anvers, Louvain, w jedno połączone w naszą stolicę; ci cudzoziemcy mają odbierać wychowanie kosztem RPtey. iakie odbierać mogli zostając w Collegiach swoich. — Na rynku zwyciężkim postawic kazano kolosalny posąg Generałowi Desaix, poległemu, powiada Konsul, w Marengo; na podstawie wyobrażone będzie zawojuowanie wyższego Egiptu, i bitwa w Helopolis wygrana przez tego Wodza Syn zabitego w Abukir Admirala Bruëys do Prytanéum przyjęty. — W Brest postawiono nad portem posąg Neptuna od rządu darowany. — W stolicy naszej z okolicą, oprócz gwardyi Konsulowskiej, liczymy 25. tysięcy żołnierza. Podróż Konsula do Belgickich i nad Renńskich Departamentów odłożona do niezamierzonego czasu. — Generał en chef Murat wrócić ma powrócić na komendę armii we Włoszech.

Pisma nasze z Angielskimi są w nieustającej wojnie: „Anglicy według ich zdania, rozumieją się być w swoich dziełnikach Dyktatorami Europejskimi, wszystkich rządów sędziami; odmiany publiczne, opinia, chwala i nagana, osob najwyższych, Generałów, ludzi najsławniejszych, do nich należy. Ganią iednego, pochlebiają drugiemu. Rok nie minął, gdy pod Niebo wynosili politykę Dywanu. Turckiego, zamyslać sami coś o Egipcie; dziś Portę chcąc cburzyć na Francuzów, podziatem zmyślonym grożą Ottomanom. Francya uspokoić stara się Osady cukrowe, co z pożytkiem jest dla Anglików; oni iednak czernią nasze postęпки, zmyślają fałszywe nowiny, kupców straszą. Mówią o potrzebie pokoju; a do wojny zapalają umysły widokiem interesów Niemieckich. Narzekają na rewolucyjne klęski; a wychwalają krwawe powodzenia rewolucjonistów i Emigrantów Szwajcarskich. Zachwalają wolność druku: bo ta ich swawolę okrywa i miotaną potwarz. Przykro im, że Konsul Szwajcarów zniewala do pokoju i posłuszeństwa prawu, broń wydzierając odrodnym synom, którzy długo zapomniawli na Oyczyznę, dziś powracają dla zburzenia oney. Wielka jest omyłka porównywać zamiary Konsula, z nieprawym, gwałtownym, zboieckim naizdem Szwajcarów pod rządem Dyrektorów. Ludzie ambitni, do wszystkiego mieszać się nawykli, dziś wołają na całą Europę, iż nie powinna dozwalać Francuzom, ażeby Helwecyą uspokoił; tu ich zdaniem wrócić do Włoch i Niemiec, tu naród bitny i rycerski; tu bezpieczne zchronienie armiom porażonym. „

O stanie dzisiejszym i spodziewanym Szwajcarów, list z Berne zawiera co następuje: „Rapp Szwajcarską ziemię przeleciał; miasta, wioski znalazł smutku pełne i żałoby; zbliżała się wojna domowa; obecność jego pokój przywróciła. Zbrojne rozeszły się gromady; półbrigady kraiove ciągną do stolicy; Senat i rząd powraca wygnani, że wszystkich Cantonów Posłowie iadą do Paryża. Zaczynamy się spodziewać, że rewolucya od lat 8. zaczęta, odnawiająca się corocznie kilka razy, już się kończy; umilkną partye i namiętności ludzkie, prawo, sprawiedliwość, wolność zwycięży, ziednoczą się obywatele węzłem dobra powłóczney Oyczyzny. Słabi Szwajcarowie w porównaniu z ościennymi narodami, niezgodni, iakże możemy utrzymać niepodległość, obojętność? Trzy są powłóczne u nas chęci:

1. Konstytucya bez oligarchii, zaręczająca obywatelom równość prawa, równość Cantonów, i 5. religii przyjętych w kraju.

2. Konstytucya przystosowana do położenia, języka, zwyczajów każdemu Cantonowi właściwych.

3. Utrzymanie w całości dawnych związków naszych z Francuzkim narodem, ażeby ludzie co zółd biorą od zagranicznych Mocarstw, nie mieli znaczenia żadnego.

Pośród wojen, któremi zplonać mogą postronne narody, Szwajcarów jest interes obojętni zostawać. Nie chcą tak Wattewille, Bachmann, wielu innych, którzy od dzieciństwa są zwolennikami nieprzyjaciół Francuzkich. Jeżeli raz jeszcze zapali się wojna w Europie, a Szwajcarowie na wzór Króla Sardyńskiego i RPtey Weneckiej, obojętności zachować nie zdołają; Któż wątpić może, abyśmy połączeni bronić chwalebnie nie mogli gór naszych, i zagrozić przystęp nieprzyjacielowi do Zurich, Berne, Friburga, Solothurn, Basel i Lausanne? Z drugiej strony Szwajcarowie, nawet nowym żołnierzem zasileni, tychże miast przeciwko Francuzom nie obronią. Stowem, powinińśmy torem iść walecznych przodków, którzy kochając Oyczyznę i wolność, z tych względów byli z Francją w przymierzu najsłodszy. Jeśli kto spośród nas urodzony jest przeciwnego zdania, zapewne nie musi być prawdziwy Szwajcar. Interes własny sercem takiego włada; przeciwny dobru powszechnemu. Wszyscy więc iednogłośnie wołamy o równość między Cantonami, niepodległość narodową, przymierze Francuzkie.

Generał Kapitan Lacrosse przysłał wiele raportów z Guadalupy do Ministra morskiego: „Donoszę, powiada o śmierci Generała en chef Richepanse, zmarłego w d. 16 fructidor. po 16 dniowej chorobie. Strata rycerza znakomitego męstwem talentami, zwycięstw w Europie i Ameryce, wszystkim jest bolesną, którzy jego z bliska poznali. Pogrzebaliśmy obrządkiem uroczystym. Płaczą nad grobem obywatele, i żołnierze, których był oycem. Zwłoki śmiertelne spoczywają pod rozwalinami bastyonu, do którego niedawno wszedł sam szturmem. na prostym z kamienia monumencie zapisaliśmy szacunek, przywiązanie, i żal powszechny. Znał dawno Generała; czuie najlepiej co utracił; powróciwszy do tej wyspy, zgodnie pracowałem na dobro powszechne. Była jeszcze osada w stanie oblężenia; chcieliśmy odmienić wszystko; śmierć wszystko pomieszała. Szczątki buntowników, których w ucieczce do lasu żołnierz nie poścignął, składają się z kilkuset Murzynów rozsypanych; połowa ledwie zbrojna. Czasem skrycie wypadając na pola zabierają bydło i ziemne owoce; głód ich przymusza iedynie do opuszczenia kryjówek; bez odporu zawsze pierzchają.

Kazałem opasać lasy; rozstawiłem strażę. Tak postanowił Richepanse, wykonał Generał Gobert szczęśliwie. Lecz ponieważ musi powracać do Europy dla poratowania zdrowia trudami zwaltonego; armii komendę przyjął Szef Sztabu Mesnard, zaszczycony szacunkiem i przyjaźnią Wodza zmarłego. Ten przed zgonem chciał prosić o rangę wyższą dla uczestnika ciężkiej pracy; myśl jego sprawiedliwą dopełniam. Powinnością jest moją; przełożyć i rządowi zastugi, armia w Guadalupie wojująca na wdzięczność u ziomeków zasłużyła; męstwa i gorliwości większej okazać nie podobno. Dzisiaj odebraliśmy posiłek 400. ludzi 7. półbrigady przysłanych z Hollandyi. Choroby zaraźliwe, tego roku na wyspach Antylskich powszechne, rozciągnęły się do naszej osady. Donoszę że już ustają; więcej dziś liczymy przychodzących do zdrowia, niżeli chorych. Ostatnich nie byłoby tak wiele, gdyby żołnierz na ściganie Murzynów posłany pamiętał na rozkazy zwierzchników. Lecz w pogoni zapomina każdy prawie, co winien własnemu zdrowiu, męzny zapat ich unosi do prac i trudów siłę przenoszących. Jeżeli potrafię spokojność przywrócić

osadzie, uszczęśliwić obywatelów, dopełnić może powołanie; nagrodą będzie honor, zem za miary Konsula dokonał. *Lacrosse*. Następnie dalej rapport Generała Gobert obszerniejszy o wojennych czynnościach w Guadalupe; z którego wypis pózuiey umieścimy.

z Hagi 25. Października.

Zgromadzenie prawodawcze d. 20. jednomyślnością głosów przybrało do Regencyi Ob. Bikker na miejsce następującego według przepisu Pymanna. — W Departamentach Belgickich, gdy iż oddano rekrutów potrzebnych na dopełnienie wojska, zaczynają myśleć o zaciąganiu innych, którzy formować powinni rezerwę od 60. tysięcy na przypadek wojny.

Litewsko Wileński rząd Gubernski donosi, aby chcący wziąć w arendowną dzierżawę od 23 Kwietnia r. 1803 na 4 następujące lata Kamienicę w Wilnie na zamkowej ulicy pod N. 193 stojącą, sekwestrowaną za dług u byłego dzierżawcy mieszczanina Kulika Kommissyi szpitalney należny, stawili się do tutejszey Izby Skarbowey na termina: 1. d. 3, 2 d. 5, 3 d. 8. Grudnia r. 1802.

Litewsko Grodzieński Rząd Gubernski donosi, aby Kredytorowie i Pretensorowie byłego Litewskiego Kuchmistrza X. Xawerego Ogińskiego zyskiwali należność swoją z jego majątku; ponieważ ten co leży w Pcie Grodzieńskim, to jest miasteczko Przewalki i Palnice zawierający 112. dufz męzkich, za Najwyższym rozkazem idzie pod rząd Graffa Ogińskiego.

Podaje się do wiadomości, iż ktoby miał chęć doskonalenia Dzieci, razem z stancją stołem, lub też tylko lekcye chciał brać, to jest, w Językach następujących: w Francuzkim, w Niemieckim, w Ruskim, w Polskim, w rachunkach, Geografii, początkach Moralności obyczajów, a to wszystko z reguł, to niech się uda do Korpusu Kadetów Wileń: do Wiel. Kapitana Inspektora, lub też do JP. Hurtera Profesora tychże Kadetów, stojącego w Kamienicy JW. Siostrzeńcewicza Konsyl: pod Królewskim Młynem pod Nrem 156. Względem stołu i różnych potrzeb, podług umówionego kontraktu z JP. Hurterem Profesorem Kadet wyszczegulni się.

Hurter Professor Kadetów Wileń.

R. 1802 Mca 8bra 6 dnia. Uwiadamia się powszechność; iż nocy dzisiejszey uciekł chłopiec poddany z majątności Jatelun W. Juniewicza, z Parafii Nowo-Trockiey na imie Jerzy Kerdasz czyli Karczowski, mający lat do osmnastu, urody średniey, twarzy pociągławey bladey, włosów bladawych zapuszczonych, oczu szarych. Lewą ręką grywa na skrzypcach; tąż lewą ręką ie i wszystko robi; mówi po rusku i po polsku; odzienie ma na sobie: Surdut stary barszczowy sukna Francuzkiego, spodnie drylichowe w paski, butów par dwie, kożuch nowy, innych ruchomości wiele, których w prędkim

czasie wiezieć nie można, naybardziey go poznać można z ręki lewey, bo wszystkie prace lewą ręką odbywa. Ktoby go przejął, a dostawił do Sądu Niższego Ziem: Ptu Trockiego, lub Jatelun majątku na gościńcu Kowieńskim fytuowanego odbierze zupełną nagrodę.

Instytutor D'Abry ma sobie za powinność donieść wczesnie Publicznosci, iż odtąd trzymać będzie iedynie Pensyą Francuzką dla Dam na stopniu dawniejszym; Kawalerską zamyka od następujących wakacyi.

Tenże JP. D'Abry donosi, że Grammatyka iego teoryczna i praktyczna Francuzka i Polska w 2 tomach na 4 części podzielona, może się przedawać po tomie iednym, podług upodobania. Pierwsze albowiem 2 części zawierają Grammatykę ogulną. W dwóch drugich częściach jest zbiór wyrazów właściwych Francuzom z Polskiem tłumaczeniem; reszta się dopełnia wypisami obszernemi z dzieł moralnych, krytycznych; anekdotami, rozmaitemi wiadomościami pożytecznemi prozą i wierszem; zagadkami, Szaradkami wybournemi; co się uczyniło dla przysługi tych, którzy chcąc doskonale umieć po Francuzku, książek nie mają. — Przytém młódź płci oboiey z przykładów tu zebranych kształcić może serce i rozum, wkładając się do cnoty i ludzkości. Tom każdy na kleiowym papierze zł. 10, na wodnym 9. Znajdują się u Autora, i po wszystkich księgarniach Wileń:

Opuszczone i wranie podane, przez Obywateli, w środku mia ta Wilna i po przedmieściach Pofsesye, zmuszają Magistrat Wileń: do wydania przez ninieyszą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764 Ru postanowionym jest; aby Pofsesye w mieście Wilnie będące, ruiny podane, zanieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego prawa, ogulnie wfszystkich mających w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieźatość ruiny i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyszey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wfszelkie Pofsesye zruynowane, i Place puste; zajęte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764 Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.

Po zmarłych rodzicach Dobrzańskich pozostali Synowie: Józef, Albin, Karol, z powodu śmierci Opiekuna Karol z domu oddalony znajdując się w Pcie Witkomirskim u JJWW. Morikonich Podkomor. uprasza familią i kogo dóydzie ninieyize uwiadomienie, ażeby jemu o życiu braci jego donieść raczyli. Adres w Wilnie do Staro-zakonnego Leyby Jankielewicza na Niemieckiej ulicy Nro 313.